

**Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД**

Рев2 2283/2018
14.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибашић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Енике Вег, адвокат у ..., против туженог ББ, кога заступа пуномоћник Војислав Мишчевић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2516/17 од 23.10.2017. године, у седници већа одржаној дана 14.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2516/17 од 23.10.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бечеју П1 1/2014 од 21.03.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да суд поништи као незаконито решење туженог број ../2013 од 04.10.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ../2010 од 07.04.2010. године, те да се обавезе тужени да тужиоца врати у радни однос почев од дана његовог престанка и да у његову корист уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање од дана престанка радног односа до дана повратка на рад, као и да тужиоца распореди на послове који одговарају врсти и степену његове стручне спреме и радном искуству. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом надокнади парничне трошкове у укупном износу од 196.400,00 динара, у року од осам дана под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2516/17 од 23.10.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Бечеју П1 1/2014 од 21.03.2017. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је преко пуномоћника благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка учињених у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези са чланом 441. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Такође у поступку пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. и члана 396. ЗПП, јер је другостепени суд у жалбеном поступку оценио све битне жалбене наводе које овај суд прихвата као правилне и аргументоване, те је прихватио као правилну од стране првостепеног суда извршену брижљиву оцену изведених доказа, сваког доказа засебно, као и свих доказа као целине.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 10.08.1996. године до 06.04.2010. године обављао послове извршног директора продаје код туженог. У априлу 2010. године тужилац је са туженим послодавцем закључио нови уговор о раду број ../2010 на основу којег је распоређен на послове радног места „главни купац“ у организационом делу набавке, у групи послова финансијска администрација, почев од 07.04.2010. године. Све до октобра 2013. године код туженог су постојала два радна места - „главни купац“ и „главни купац увоз/извоз“ и та два радна места су имала различит опис послова. На сваком радном месту је био распоређен по један запослени. Послове радног места „главни купац“ обављао је тужилац почев од 07.04.2010. године, док је послове радног места „главни купац увоз/извоз“ обављала првозапослена ВВ, а касније запослена ГГ. Запослена ВВ и тужилац су делили исту канцеларију и по потреби су помагали једно другом у обављању послова. Послови њихових радних места су различити, али имају додирних тачака. Генерални директор туженог је дана 02.10.2013. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 08.10.2012. године. Измена Правилника односила се на укидање радног места "главног купца" које послове је обављао тужилац, а послови тог радног места су распоређени на остале запослене, јер је процењено да то налажу разлози рационализације и организационе промене, о чему је претходно обавештен и Надзорни одбор на седници одржаној дана 23.09.2013. године, који се сагласио са изменом унутрашње организације туженог. Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места тужиочево радно место је укинато, док је радно место „главни купац увоз/извоз“ променило назив у „референт за увоз/извоз“. Правилник је објављен на огласној табли туженог дана 02.10.2013. године, а са огласне табле је скинут дана 24.10.2013. године. Решењем туженог од 04.10.2013. године тужиоцу је отказан уговор о раду број ../2010 од 07.04.2010. године због престанка потребе за обављањем пословима које је тужилац обављао код послодавца. У решењу је наведено да запосленом радни однос престаје дана 25.10.2013. године и да ће му бити исплаћена отпремнина у висини од 394.270,76 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је захтев тужиоца за поништај оспореног решења о отказу уговора о раду и враћање на рад неоснован из разлога што је тужени у свему спровео отказни поступак у складу са Законом о раду, те да ја тужиоцу престао радни

однос отказом јер је његово радно место укинато, уз поштовање свих тужиочевих права.

Врховни касациони суд је, супротно наводима ревизије, оценио да су нижестепени судови правилно применили материјално право.

Наиме, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом, применом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...13/17), којим је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

У конкретном случају, код туженог је дошло до организационе промене која је захтевала смањење броја запослених и рационализацију послова, због чега је престала потреба за радним местом „главног купца“ на које је тужилац био распоређен и то радно место је укинато. Послови тужиочевог радног места су распоређени на друге запослене у оквиру већ постојећих радних места, односно дошло је до организационе промене код послодавца и премештаја послова из једног у други организациони део. Доношењу оспореног решења претходила је сагласност Надзорног одбора са изменом унутрашње организације туженог и измена дотадашњег Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места којом је укинато радно место на којем је тужилац радио. Приликом доношења решења којим је тужиоцу отказан уговор о раду као вишку запосленом, отказни поступак је спроведен у свему у складу са законом. Тужени послодавац је испоштовао прописану законску процедуру, претходно доневши одлуку о рационализацији броја запослених и нови Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. С`обзиром да је радно место на којем је тужилац био једини извршилац послова укинато, тужени није имао законску обавезу да успоставља критеријуме и мерила на основу којих би се утврђивало ко је од запослених на неодређено време вишак. Правилно је другостепени суд сагледао да у спору о законитости отказног акта не може да базира своју одлуку на разлозима целисходности, већ на испитивању законитости поступка који претходи доношењу решења о отказу уговора о раду. У конкретном случају, постоји отказни разлог из цитиране одредбе члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, јер је изменом Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места од 02.10.2013. године укинато радно место на које је тужилац био распоређен, па послодавац може самостално, према својим потребама, одредити начин на који ће убудуће организовати процес рада и обављање појединих послова, па тако и припојити пословима другог радног места, како то правилно закључују и нижестепени судови. То даље подразумева да спровођење организационих, економских и технолошких промена спада у аутономну и самосталну област деловања туженог као привредног субјекта, чију целисходност и оправданост не може суд да цени. Такође, тужени није отказао уговор о раду тужиоцу пре него што су измене и допуне Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места ступиле на снагу, с`обзиром да је измењени Правилник, на основу кога је тужиоцу отказан уговор о раду као технолошком вишку, објављен на огласној табли послодавца дана 02.10.2013. године, али је ступио на снагу тек по протеку рока, када је скинут са огласне табле

дана 24.10.2013. године. Оспореним решењем тужиоцу је престао радни однос са даном 25.10.2013. године, па је у таквој ситуацији ирелевантан датум доношења решења. Ради се о престанку радног односа са одложним условом из разлога укидања радног места на којем је тужилац до тада радио. Нису основани ни наводи ревизије да је радно место "главног купца" фиктивно укинато, јер у поступку није доказано да је тужени на исто радно место запослио друго лице. Напротив, утврђено је да су послови тог радног места распоређени на преостале запослене, због рационализације пословања туженог и могућности да други запослени стручно обављају те послове.

Прихватајући у потпуности изложену правну аргументацију другостепеног суда као јасну и засновану на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању, Врховни касациони суд налази да нису основани наводи ревизије о погрешно примењеном материјалном праву, јер је тужиоцу законито отказан уговор о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, уз исплату отпремнине у смислу члана 158. истог закона.

Остале наводе ревизије којима се у суштини оспорава утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога у смислу члана 407. став 2. ЗПП не може изјавити, а у претежном делу тужилац понавља и жалбене наводе који су били предмет оцене другостепеног суда.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић